

De Specht en Evolutie

Bron: <https://arnet.pairsite.com/birds/bwoodpecker.htm>

Vertaling door M.V. Update 11-4-2019 (plaatjes en links)

De evolutietheorie kan de specht niet verklaren! Hij bezit teveel instrumenten die hij die niet stapsgewijs één na één zou kunnen verkregen hebben.

Als wij aan de specht denken, dan denken we aan een vogel die met zijn snavel tegen een boom of telefoonpaal bonkt. Hoe kan hij zo blijven hameren zonder er hoofdpijn van te krijgen? Hoe kan hij gaten maken in droog en hard hout? Hij moet een heel sterke snavel bezitten. Hij moet ook een erg dikke schedel hebben. En tussen de snavel en de schedel is er een stuk sponsachtig bindweefsel dat opereert als een stootkussen.

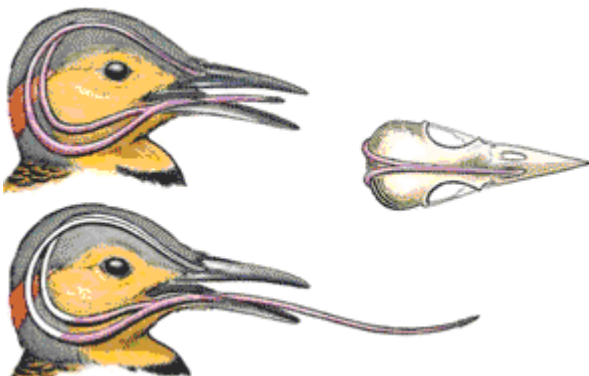

Een specht gebruikt geen ladders of steigers om zich vast te zetten terwijl hij op het hout timmert. Hij moet zich verankeren aan de schacht van de boom of de paal. Zijn scherpe klauwen planten zich in het hout of de bast. De meeste spechten hebben daartoe twee tenen voorwaarts en twee achterwaarts. Deze geven hem een goede grip.

De staart van de specht is uitgerust met zeer stijve veren. Hij zet ze tegen de boomschacht aan zodat ze dienst doen als achterwaartse steun.

Anders dan de meeste vogels houden de spechten van mieren. Ze eten ook andere insecten en larven die in bomen holletjes hebben gemaakt. Als de specht een gat zou moeten hakken naar elk insect, dan zou hij de boom helemaal in stukken moeten hakken. Maar spechten hebben een ander zeer speciaal stuk gereedschap om hen te helpen. Dat is namelijk een lange, elastische tong.

De tong heeft stekels of lijm aan haar eindpunt, en ze kan ermee kronkels en curven maken om de mieren te vatten die door hun tunnels wriemelen. De tong is vastgehecht in het rechter neusgat en split daarna in tweeën, en gaat onderhuids over de schedel heen naar beide zijden van de nek. Daarna komen de twee delen terug bijeen en komt omhoog onder in de onderkaak en zo in de bek. Deze tong is erg elastisch en de vasthechting is versterkt door vijf kleine beentjes, genaamd *hyoidbeentjes*.

De allereerste specht moest alle gereedschap bij elkaar hebben: een bek die gaten kan maken in hout, hard genoeg om een spijker te buigen; sterke nekspieren; een dikke schedel met een stootkussen tussen bek en schedel; een lange elastische tong met een lijmfabriek erin; tenen die een ferme grip kunnen maken op de schacht van een boom of gladde paal; en een staart die stijf genoeg is om als steunpunt te dienen tegen de boomschacht. De idee dat een vogel àl deze instrumenten stapsgewijs door evolutie zou ontwikkelen, is de compleetste waanzin!

Eigenaardig genoeg is er één soort specht die nooit in hout beitelt! Ze komt zelfs nooit hout tegen! De Gilaspecht leeft in de woestijn in het zuidwesten van de Verenigde Staten. Wat daar het meest op een boom lijkt is de reuze Saguarcactus, die tot wel vijf meter hoog kan worden. De vogel beitelt doorheen de eerder taaie buitenste laag naar de zachtere pulp en haalt er een hol uit voor zijn nest. De cactus verzegelt de uitgekapte holte, om zich te beschermen tegen 'doodbloeden', door

verlies aan sap, en de vogel heeft een mooie geïsoleerde holte. Het volgende jaar vertrekt de specht en hakt een hol uit in een andere cactus. Maar het achtergelaten hol is niet verloren, omdat de Elfuil erin trekt.

Vele schepselen in de woestijn hebben het moeilijk om voortdurend genoeg water te vinden. Maar insectenetende vogels kennen dit probleem niet. Het lijf van een insect bestaat hoofdzakelijk uit water (Het is geweten dat spinnen uit 80% water bestaan) zodat de specht weinig moeite heeft om genoeg te krijgen.

De Flickerspecht is goed uitgerust om gaten te maken in bomen. De bek is recht, hard en gepunt, en de vogel beitelt 100 keer per minuut. Hun nesten worden uitgehakt op 30 meter boven de grond. Daardoor wordt de Flicker dan ook dikwijls bijgenaamd ‘high hole’ (hoog hol). Andere bijnamen zijn ‘wake-up’, ‘harrywicket’, and ‘yellow hammer’.

Er zijn verscheidene variëteiten van de Flicker. Ze bezitten meer bruine tinten dan de meeste spechten. Ze hebben ook een witte strook op de rug, boven de staart.

Flickers spenderen meer tijd op de grond dan andere spechten. Ze lopen rond als roodborstjes, zoekend naar mieren en in het bijzonder naar mierennesten. Wanneer een Flicker bemerkt dat er mieren uit een hol komen dan maakt hij het hol groter en steekt er zijn tong in. De mieren denken dat een worm hun territorium binnendringt, en spoeden zich om hem aan te vallen. Maar ze worden gevangen door de stekelige tong van de specht en hij heeft er een goede maaltijd aan. Eén enkele specht kan zelfs 3000 mieren per dag eten.

Er werd eens een specht gezien, zittend op een wortelstomp, met zijn tong in het hol dat hij had uitgedrild. Nadat de vogel was weggevlogen werd de stomp opengekapt met een bijl. Het was helemaal ondermijnd met mierentunnels, maar de mieren zelf waren weg.

De meeste spechten volgen een spiraalvormig pad rond een boom, van onder naar boven, uitziend naar insecten. Dan vliegen ze naar beneden en beginnen opnieuw bij de onderkant van een volgende boom. Maar de Groene Specht, die in Europa leeft, gaat van boven naar beneden. Deze vogel beitelt in dode bomen en aangetaste palen, en dat is een stoffige bezigheid. Hij bezit bosjes smalle veertjes die de neusgaten beschermen tegen het gemaakte stof.

We kunnen zeggen dat sommige vogels letterlijk ‘lekkerbekken’ zijn, want bekken hebben ze. Sommige spechten houden ervan om hun favoriete plaatsjes te bezoeken, namelijk bomen met zoete sappen. Zij drillen gaten in de stam en drinken het sap dat eruit sijpelt. Er is één soort specht, de Geelgebekte Sapzuiger, die daarvan zijn voornaamste bezigheid maakt. Hij drilt rijen van hoekige hopen uit, op ongeveer 2 cm van elkaar, rondom de boom. Zijn tong heeft een borstelachtig uiteinde die hem helpt het sap op te nemen en de sappige binnenbast van de boom.

Soms komen er insecten op dit sap af en dan eet deze specht hen daarbij ook nog op. Hij kan een dik insect, zoals een wesp, in de bek nemen om ze daarna te dompelen in de bast en het sap en maakt er een balletje van alvorens het binnen te zwelgen (Vogelsnoepwinkel?). Sapzuigers eten ook verscheidene soorten fruit, en zelfs giftige klimopbessen!

Als we denken aan het verzamelen van eikels dan denken we daarbij aan eekhoorntjes, maar sommige spechten doen dat ook. Zowel de eikelverzamelende als de Roodkopspecht drillen gaten in bomen en stoppen er telkens een eikel in. Dit verzekert hen van voedsel in de winter, als de insecten schaars zijn. Eén sycamoreboom was bezaaid met stevig ingepakte eikels, op 12 meter hoogte. Eén reuze-pijnboom had minstens 50.000 eikels in zich opgeslagen. Soms werden de eikels verborgen in holle bomen of andere hopen. Er is een verhaal van een eikelverzamelende specht die een knoestgat vond in een wandplank van een hut en hij spendeerde de hele herfst om er eikels door te steken. Hij stak er verscheidene honderden door, maar natuurlijk kon hij ze er niet terug uit krijgen.

De ‘Pileated’ (Eng., uitgesproken: pie-lee-ateed) is onze grootste specht, 48 cm van bek tot staart. Het is de enige specht met een kuif op zijn kop, behalve de bijna uitgestorven Ivoorsnavelspecht.

Men kan het altijd zien wanneer een Ivoorsnavelspecht aan een boom gewerkt heeft. Hij maakt grote rechthoekige of ovale holen, in plaats van de ronde holen die de meeste spechten maken. Soms zijn de voederholen 15 à 17 cm breed en even diep. De vogels beitelen van de ene kant en dan aan de andere, soms pakken ze een grote spaander beet en breken hem af met de bek. Er werd zelfs een spaander gevonden die 25 cm lang was.

De Pileated specht is een grote hulp in onze bossen. Hij stript de schors van oude bomen af en eet de mieren en larven die eronder zitten, en bij boort in de boom verder naar deze die erin vertunneld zitten. Eén van deze vogels werd gezien toen hij 9 meter schors van een dode boom haalde in 15 minuten tijd. Zij verhinderen de Carpentermieren zich te verspreiden van dode naar levende bomen om ze te ruïneren.

Alhoewel Pileated spechten vele bomen redden zijn ze er ook voor gekend boomstammen zo diep uit te hollen, om er hun nesten in te maken, dat de stammen doorbreken. Eén man zag een boom afbreken van juist bij de ingang van het nesthol. Er waren toen eieren in dat nest. Binnen enkele minuten zag hij de moeder naar het nest vliegen, die een ei opnam met haar bek, en vloog toen weg. Ze kwam nog twee keer terug om de resterende eieren op te halen.

De Downyspecht is de kleinste van de spechtenfamilie (15 à 17 cm lang) en de vriendelijkste. Hij is graag bij de mensen, en houdt vooral van het handvoederen tijdens de winter. Een stuk niervet, gebonden aan een boom, is een van zijn favoriete versnaperingen.

Elk van onze nuttige dieren heeft zo zijn eigen werk te doen, hetgeen de mensen helpt terwijl de vogel er zijn levensonderhoud van maakt. De Downyspecht ruimt destructieve rupsen op van twijgen en scheuren in de bast van bomen.

Als een Downyspecht een havik ziet, die hem zoekt, wacht hij gewoon aan de andere kant van de boomstam af tot de vijand weg is. Of, als hij op een horizontale tak zit, verstopt hij zich aan de onderkant ervan.

De Drietenige Specht, die in Europa leeft, bezit een goede methode om zijn eieren en jongen te beschermen tegen dieren die hen zouden opeten. Hij kapt een nesthol in een boom waar ook een valk een nest heeft. Een valk is een grote prooivogel en andere vogels durven niet in zijn buurt komen. Maar de specht zit veilig want de valk is niet in de specht geïnteresseerd.

Insecten zijn in vele opzichten belangrijk voor ons. Maar moesten zij zich ongecontroleerd kunnen voortplanten, zou er na een tijdje geen leven meer op aarde mogelijk zijn. Zij zouden alle voedselvoorzieningen van andere schepselen verslinden, en tenslotte die van henzelf. En als wij het teveel aan insecten zouden vergiftigen, dan zouden wij ook onszelf vergiftigen. Maar God regelde het zo dat hij ons vogels gaf om de insecten onder controle te houden. Elke vogel heeft daarbij de juiste uitrusting voor zijn eigen speciale werk.

DE SPECHT IN EVOLUTIE

Zie ook:

- De Helmspecht: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/helmspecht.pdf>
- En deze mooie video: <https://www.youtube.com/watch?v=vKR9vS4df-I&feature=related>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm